

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola bude vytvářet prostor pro rozvíjení osobnosti každého žáka. Ve spolupráci se školním speciálním pedagogem a výchovným poradcem se věnujeme žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (rozumí se tím žáci se zrakovým postižením, sluchovým postižením, mentálním postižením, vadami řeči, s více vadami, s autismem, se specifickými poruchami učení nebo chování apod.) Tito žáci jsou vzděláváni podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází z diagnostiky a doporučení PPP a vzdělávacího obsahu.

Od 1.9.1990 do 30.6.2001 byly na škole postupně zřízeny 4 specializované třídy pro žáky se specifickými poruchami učení (dyslektiky a dysgrafie). Šlo o první seskupení dětí s těmito problémy na základní škole v našem městě. Postupně byl vypracován systém práce s nimi a nezbytná spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou. V současné době na škole pracuje speciální pedagog, který zabezpečuje práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami. Byla vybudována učebna pro výuku těchto žáků, která je vybavena moderními pomůckami a technikou pro výuku těchto žáků. Specializovaná výuka probíhá v českém jazyce 1 hodinu týdně.

Obecné podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami:

- spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou nebo speciálně pedagogickým centrem, zdravotnickým zařízením (diagnostika, doporučení pro výuku, úprava školního prostředí, příprava na povolání)
- připravenost učitelů na výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- úzká spolupráce vyučujících se speciálním pedagogem, výchovným poradcem a spolupráce pedagogů se zákonnými zástupci
- vypracování individuálního vzdělávacího plánu, jeho dodržování a vyhodnocování
- vhodná organizace výuky
- umožnit žákovi používat vhodné relaxační a kompenzační pomůcky
- uplatňovat alternativní formy komunikace (Braillovo písmo, znaková řeč atd.)
- respektovat zdravotní stav jedince
- podporovat nadání a talent žáka
- při hodnocení zohlednit druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění

V případě potřeby je nutné zajistit asistenta pedagoga, využít možností snížení počtu žáků ve třídě a spolupracovat s dalšími odborníky – logopedem, psychologem, psychiatrem, neurologem apod.

Vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení a chování

Žáci s poruchami učení a chování patří do skupiny žáků se zdravotním postižením (střední a těžší formy) nebo do skupiny žáků se zdravotním znevýhodněním (lehčí formy).

Na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny posíláme se souhlasem zákonných zástupců žáky, u kterých se objevují příznaky specifických poruch učení a chování (dále jen SPUCH). Na základě diagnózy zařazujeme jedince do reedukační péče. Probíhá jednou až dvakrát týdně během vyučování (především během hodin českého jazyka a literatury). Skupinky tvoří maximálně čtyři děti se stejnou diagnózou a přibližně stejného věku. Reedukaci vede speciální pedagog a probíhá ve zvláštní místnosti.

Učebna je vybavena lavicemi pro jednoho žáka, herním koutkem s kobercem a pěti relaxačními míči.

Při výuce žáci pracují se speciálními pomůckami (čtecí okénka, bzučáky, tabulky gramatických jevů atd.), učebnicemi, čítankami a výukovými programy na počítači.

Reedukační hodinu zahajujeme motivací (pohybové hry, hádanky, povídání o aktuálních tématech atd.). Poté přistupujeme k vlastní činnosti. Snažíme se o to, aby žáci měli stále pocit, že si hrají. Uvědomujeme si, že žáci s SPUCH jsou málo odměňováni a zažívají málo úspěchů. V těchto hodinách se pokoušíme vyzdvihnout jejich klady a necháváme je zažít úspěch. Závěr hodiny patří oddechovým chvilčkám. Žáci si sami vyberou jednotlivé činnosti.

Každému jedinci se SPUCH je vypracován individuální vzdělávací plán. Na jeho tvorbě se podílí vyučující daného předmětu, speciální pedagog, rodiče a podle potřeby další osoby.

Specifika vzdělávání žáků se SPUCH na 1. stupni

- neustálé posilování získaných dovedností prostřednictvím přiměřených metod a respektování osobního tempa žáků
- reedukace specifických chyb, např.:
 - záměny písmen a slabik, číslic
 - vynechávání diakritických znamének
 - dvojí čtení
- cvičení dovedností:
 - psychomotorické koordinace
 - slabikování
 - sluchové analýzy a syntézy
 - zrakové vnímání
 - pravolevé orientace
 - rozlišování měkkých a tvrdých slabik
- rozvíjení:
 - prostorové představivosti
 - matematické představivosti
 - paměti
 - komunikačních schopností
 - orientace v čase

Specifika vzdělávání žáků se SPUCH na 2.stupni

Ve výuce žáků je třeba vycházet z jejich dosažené úrovně vědomostí a dovedností.

Specifika vzdělávání žáků 2.stupně platí stejná jako pro 1.stupeň. Dále se snažíme žáky vést k pocitu odpovědnosti, k poznání sebe sama a tím k poznání důležitosti dodržování zásad psychohygieny práce a vytváření vlastního režimu.

Při výuce dbáme na účelné používání názorných pomůcek.

Specifika vzdělávání žáků se zrakovým postižením

Na naší škole vzděláváme slabozraké žáky. Jsou integrováni do běžných tříd a výuka probíhá podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází z učebního plánu běžné třídy.

Úzce spolupracujeme se Speciálně pedagogickým centrem (dále jen SPC) v Jihlavě, popř. Brně. Navštěvují nás pracovnice SPC; tato instituce nám také pomáhá zajistit pro naše žáky speciální pomůcky a učebnice. V současnosti máme zapůjčenou čtecí obrazovku a další drobné pomůcky.

Třídní učitel zrakově postižených žáků je v neustálém kontaktu se speciálním pedagogem, se kterým konzultuje průběh vyučování, materiální a technickou stránku vyučování atd.

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Naši školu navštěvuje poměrně hodně žáků patřících k jiné národnosti. Při vzdělávání těchto žáků klademe důraz především na osvojení českého jazyka se zaměřením na národní tradice a národní kulturu. Zároveň nezapomínáme posilovat vědomí a pocit patřičnosti k původnímu etniku a jeho kultuře.

Převzato a upraveno z ŠVP ZŠ Nuselská, Havlíčkův Brod

Komentář:

Škola má dlouholetou tradici zkušeností se vzděláváním žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve svém školním vzdělávacím programu se podrobněji zaměřuje na popis vzdělávání skupin žáků, které školu pravidelně navštěvují. Jedná se o žáky se speciálními poruchami učení a chování, o žáky se zrakovým postižením a o žáky pocházející z národnostních menšin žijících u nás.